

Ferdi işletmenin adi ortaklığa dönüşmesi hususunun Gelir Vergisi ve Katma Değer Vergisi Kanunları yönünden değerlendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	37538499-120[37-2013/1]-10
Tarih	10.04.2014

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MALATYA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : 37538499-120[37-2013/1]-10

10/04/2014

Konu : Ferdi İşletmenin adi ortaklığa dönüşmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; kendi adınıza faaliyette bulunduğunuz işletmenize bedelsiz %50 hisse ile oğlunuzu ortak alarak adi ortaklık şeklinde ticari faaliyetinize devam etmek istediğiniz belirtilerek, gelir vergisi ve katma değer vergisi yönünden ne yapmanız gerektiği, elinizde bulunan mallar için fatura düzenleyip düzenlemeyeceğiniz ve değer artışı kazancı beyanında bulunup bulunmayacağınız hususlarında görüş talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, "Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır." hükmü yer almaktadır. Aynı maddenin üçüncü fıkrasında; "Kollektif ortaklıklarda ortakların, adi ve eshamlı komandit ortaklıklarda komandite ortakların ortaklık karından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç hükmündedir." denilmektedir.

Aynı Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin son fıkrasında, faaliyetine devam eden ticari bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticari işletmeye dahil amortismanına tabi iktisadi kıymetlerle birinci fıkrada yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançların ticari kazanç sayılacağı ve bunlara ticari kazanç hakkındaki hükümlerin uygulanacağı belirtilmiş, bu maddede geçen "elden çıkarma" deyiminin mal ve hakların satılmasını, bir ivaz karşılığında devir ve temlikini, trampa edilmesini, takasını, kamulaştırılmasını, devletleştirilmesini, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade ettiği yine aynı maddenin ikinci fıkrasında hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu, aynı Kanunun 17/4-c maddesinde ise Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemlerin vergiden müstesna olduğu hükme bağlanmıştır.

25 Seri No.lu KDV Genel Tebliği'nin "C-Adi Ortaklıklarda Vergileme" başlıklı bölümünde de, katma değer vergisi uygulamasında adi ortaklıkların bağımsız işletme birimleri olarak ayrı vergi mükellefiyetine sahip olduğu; adi ortaklıklarca defter tutma, belge düzenleme, muhafaza ve ibraz gibi vergi ödevleri ile beyanname verme ve vergi ödeme gibi mükellefiyetlerin ortaklardan ayrı olarak yerine getirilmesi, ortaklığın katma değer vergisi ile ilgili hesaplarının, ortakların varsa şahsi işletmelerindeki işlemlerden ayrı yapılması gerektiği açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre, ferdi işletmenizin bedelsiz olsa dahi ortak olarak adi ortaklık haline dönüşmesi işlemi, Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde sayılan işlemler kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, ferdi işletmenin sona ermesi ve adi ortaklık adına KDV mükellefiyeti tesis edilmesi, ferdi işletmenin ortaklığa devrettiği tüm mal ve hakların ise genel hükümler çerçevesinde katma değer vergisine tabi tutulması ve hesaplanan verginin ferdi işletmenize ait son KDV beyannamesi ile beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, 6098 sayılı Borçlar Kanununun 620 nci maddesinde iki ya da daha fazla kişinin bir sözleşmeye dayanarak ortak bir amaca erişmek üzere emek ve mallarını birleştirmeleri olarak tanımlanan adi ortaklıkların tüzel kişiliği olmadığı gibi, gelir veya kurumlar vergisi mükellefi olmaları da mümkün bulunmamaktadır. Adi ortaklık olarak faaliyette bulunulması halinde, ortaklığa stopaj ve katma değer vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmekte, adi ortaklıkların ortaya çıkan kâr veya zararı, adi ortaklığı oluşturan ortaklar tarafından hisseleri oranında kendi kazançlarına dâhil edilerek vergilenmektedir.

Buna göre, söz konusu faaliyetinizin adi ortaklık olarak yürütülecek olması nedeniyle katma değer vergisi ve stopaj yönünden ferdi işletmenin mükellefiyeti sona ereceğinden, adi ortaklığın stopaj ve katma değer vergisi mükellefiyetinin tesis ettirilmesi gerekmektedir. Gelir vergisi yönünden ise ortakların şahsi ticari kazançlarına ilişkin vergisel yükümlülükleri ile ilgili olarak herhangi bir farklı uygulama söz konusu olmayıp, adi ortaklığı oluşturan ortakların ortaklık devam ettiği sürece hisseleri oranında elde

ettikleri kazancı ilgili döneme ait yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan etmeleri gerekmektedir.

Diğer taraftan, gerçek usule tabi ferdi işletmenizin adi ortaklık şekline dönüştürülmesinde, ferdi işletmenizin defterinde kayıtlı bulunan ve adi ortaklığa sermaye olarak konulacak olan değerlerin, alacak ve aynı hakların (adi ortaklık kurulduktan sonra adi ortaklığa ait olacağından) adi ortaklık adına fatura düzenlenmek suretiyle çıkışının yapılarak hesap döneminin kapatılması ve elde edilen kazancın da ticari kazanç olarak yıllık gelir vergisi beyannamesiyle beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026